

Beracha Acharona After Ice Cream and Ices



If one eats ices or ice cream, does he have to make a *beracha acharona*, or is it considered that he ate it too slowly?

5. שו"ת יביע אומר חלק ה - או"ח סי' יח

ומכללם של דברים למדנו שהשותה מרק חם, על ידי כף, אינו מברך "בורא נפשות רבות", הואיל ושהה בשתייתו יותר מכדי שיעור שתיית רביעית. והוא הדין לאוכל גלידה קרה על ידי כפית, שדינו כשותה משקים, (הואיל ואינו לועס את הגלידה בדרך אוכלים).

1. תוספתא מסכת יומא פרק ד הל' ג

אכל, חזר ואכל, חזר ואכל – אם יש מתחילת אכילה ראשונה עד סוף אכילה אחרונה כדי אכילת פרס מצטרפין, ואם לאו, אין מצטרפין. שמה וחזר ושתה – אם יש מתחילת שתייה ראשונה עד סוף שתייה אחרונה כדי שתיית רביעית, מצטרפין.

6. שו"ת בצל החכמה חלק ג סי' קיד

גלידה העשויה מתערובת חומרים שונים ומהם, ביצה, סוכר, תבלינים ועוד שכל אלה אוכלים הם, עיין שו"ת חתם סופר ... דביצה גם כשהיא חיה, אוכל היא ולא משקה ... וכן סוכר ... ומכל שכן תבלינים אף אם נידוכו עד שנעשו דק כאבק דינם כאוכלים, עיין שו"ע או"ח ... סי' ר"ד סעי' י"א בשמים שחוקים וכו' אפי' הם כתושים ביותר, גם לא שייך בהו מיהוי וקרישה כלל. וכל אלה בודאי גם אחר שעשה מהם גלידה שנקפאו, לא נתבטל שם אוכל מהם, מהיות שיעורם לברכה אחרונה בכזית ותוך כדי אכילת פרס כאוכל. ... לכן בעושה גלידה מחומרים שהם אוכלים לבד, בודאי שגם אם יאכל ממנה רק כזית ולא רביעית ובתוך כדי אכילת פרס ולא תוך כדי שתיית רביעית, חייב לברך על אכילתה ברכה אחרונה "בורא נפשות רבות" ... גלידה העשויה ממים שרגילים לתת לתוכם קצת סוכר, מי לימון וכי האי גוונא להטעמים, בדרך שהיו רגילים לעשות גלידה בזמנים הקודמים, והוא הנקרא כעת אייז או אייזעס [ices]. וזה כיון שעיקרו מים, בודאי כי כאשר יוקרש דינו כשלג, שאינו לא אוכל ולא משקה עד שיחשב עליהם למשקין ... וכיון שאי אפשר לאכול את זה רק דרך לקיקה שהיא גם דרך שתיה ... לכן בודאי שדינו לענין ברכה כדון משקין, ששיעורן ברביעית ומצטרף, לדעת הרמב"ם, רק תוך כדי שתיית רביעית.

2. רמב"ם הלכות תרומות פרק י הל' ג

אכל וחזר ואכל, שמה וחזר ושתה – אם יש מתחילת אכילה ראשונה עד סוף אכילה אחרונה כדי אכילת פרס ומתחילת שתייה ראשונה עד סוף שתייה אחרונה כדי שתיית רביעית, הרי אלו מצטרפין לכזית. השגת הראב"ד – אכל וחזר ואכל וכו' מצטרפין לכזית. אמר אברהם: אמת הוא שכן מוצא בתוספתא, אבל במסכת כריתות פרק אמרו לו אכלת חלב נראה שאף לשתייה בעיניו כדי אכילת פרס, וכן בתוספתא דפסחים כך הוא בכדי אכילת פרס.

3. שולחן ערוך אורח חיים סי' תריב סעי' י

שתה מעט וחזר ושתה, אם יש מתחילת שתיה ראשונה עד סוף שתיה אחרונה כדי שתיית רביעית, מצטרפין לכשיעור; ואם לאו, אין מצטרפין. ויש אומרים ששיעור צירוף השתיות כדי אכילת פרס, כמו צירוף אכילות.

4. משנה ברורה סימן רי ס"ק א

ולענין שתיית רביעית, אם שתה והפסיק מעט וחזר ושתה עד שהשלים לרביעית, יש אומרים דאינו מצטרף ויש אומרים דמצטרף אם לא ששהה מתחילת השתיה עד סוף השתיה יותר מכדי אכילת פרס [מלקמן בסימן תרי"ב סי' י]; והגר"א הסכים שם בביאורו דהלכה כדעה זו השניה. והנה לענין שתיית טה"ע [תה] וקאפ"ע [קפה] שהדרך לשתותו כשהוא חם וקשה לשתותו בלא הפסק בדרך שאר משקין כי אם מעט, יש מחלוקת רבה בין הפוסקים אם צריך לברך ברכה אחרונה לדעה ראשונה הנ"ל. ובמחצית השקל ובחיי אדם מצדדים שלא לברך, וכך כתב בדרך החיים וכן הוא מנהג העולם. ואנשי מעשה נוהגין שלבסוף שתייתן מניחין כדי שיעור רביעית שיצטנן מעט כדי שיוכל לשתות רביעית בלא הפסק ולברך ברכה אחרונה, וטוב לעשות כן כדי לצאת אליבא דכולי עלמא, ובפרט לדעת הגר"א הנ"ל דפסק כדעה שניה דהשיעור הוא כדי אכילת פרס לענין צירוף גם בשתייה, בודאי נכון לעשות כן.